

meget rig Erfaring, troer jeg, at man ikke ønsker en saadan Forandring, som her er paa-tænkt, men at man, efterat den var indtraadt, meget snart vilde komme til at længes efter Ægyptens Kjødgryder. Jeg troer altsaa ikke, at der i denne Henseende er nogen presserende Nødvendighed, og jeg mener derfor, at der ikke foreligger det Mindste, der kunde tvinge — ja jeg troer endogsaa jeg tør sige — berettige os til at undlade at afsænke denne Lov en saadan Opmærksomhed, som den ikke kan finde, dersom den nu sammen med en stor Mæsse andre presserende Love skal voteres uden Udvalg og uden en saadan Overveelse, som nu er faktisk umulig.

Thalbitzer: Ja, det er jo et meget relativt Begreb, om en Sag er presserende eller ikke. Den sidste ærede Taler har jo udhævet, at han troede, at Loven kan nok være presserende i enkelte Kredse, men at han havde Beviser paa det Modsatte, navnlig fra den Kreds, han selv er fra. Imidlertid maa jeg dog ganske slutte mig til den 8de Lands-tingsmand for 2den Kreds (B. Christensen), naar han har udtalt, at der i lang Tid er følt Trang til Reformen i Forligsvæsenet. Det er, som han rigtigt bemærkede, en halv Snees Aar siden, at man begyndte at føle denne Trang. Jeg har navnlig følt den i det Sogneforstanderskab, for hvilket jeg har den Ære at være Formand, især ved de mindre Sager, som komme for i Kommunen, og hvor- med man tyer til Sogneforstanderskabet for at faae Veiledning til at afgjøre dem. Det er jo vel smaa Sager, men de have undertiden for de Paaagældende meget større Betydning og Vigtighed end mangfoldige vigtige Sager for de mere Velhavende. Det er navnlig Sager, der reise sig om Præstationer af et stipuleret Aftægt eller Undertag. Det gives gjerne til gamle, svagelige og trængende Per- soner, som netop faae, hvad de kunne opholde Livet med og ikke Mere. Naar den, der skal præstere dette Undertag eller Aftægt, ikke vil give det eller vil chikanere ved at trække Ti- den ud, eller ved at give daarlige Varer, saa kommer den anden Part ofte i stor Forlegen- hed, og henvender sig da tidt til Sognefor-

standerskabet, for at dette skal mægle Forlig. Vi have ogsaa i det Sogneforstanderskab, jeg omtalte, næsten bestandig havt det Held at faae de Sager forligte, der ere komne for; men vi kunde ikke træde op som Forligelses- commissiou, navnlig ikke tvinge til Møde. Som Voldgiftsmand have vi havt Leilighed til at mægle, men i de Sager, hvor der meest trængtes dertil, naar den, der vilde chikanere ved at nægte Præstationen, ikke vilde møde, kunde vi ikke virke Noget. I saa Fald falde da let det Slags Sager bort til stor Skade for de Trængende; thi navnlig paa Kjøbens havns Amt og mange Steder, hvor de strids- dende Parter boe tre Mil — eller selv om det kun er en halvanden Mil — fra det Sted, hvor Forligelsescommissjonen holdes, er det befojteligt og overmaade besværligt for de gamle, fattige Folk at komme ind og søge des- res Ret, og det er ofte, at den, som skal præstere disse Ting, benytter sig heraf. Da jeg havde denne Erfaring, tillod jeg mig i den Landcommunalforening, der var stiftet for Kjøbenhavns Amt, efterat der ved Udgivelsen af Forordningen af 13de August 1841 trind- om var begyndt et friere og mere virk- somt Liv i denne Retning, — at indbringe et Forslag, som var det første Forslag i denne Forsamling, og som gik ud paa, at man skulde virke til, at Sogneforstanderskaberne fik den Bemyndigelse at optræde som Forligelsescom- missjoner i saadanne mindre betydelige Sager, navnlig Undertags- eller Aftægtsager eller saadanne, som man blev enig om at ansætte til et vist Beløbs Vardi, ikke alene fordi det vilde være gavnligt for disse trængende Folk, der ikke godt kunne gjøre lange Reiser til For- ligelsescommissjonerne, men ogsaa fordi, hvad der især er vigtigt, min Erfaring har over- beviist mig om, at i Sognet selv kan man ved saadanne Sager virke til Forlig, hvor det er umuligt for den fjernt boende Amtmand, ligesom han ikke kan have Tid til at sætte sig ind i alle disse Sager. I Sogneforstanders- skabet veed man derimod som oftest, om Klæ- gen er begrundet eller ikke, man veed strax, om den Forpligtede har havt Grund til at nægte Præstationen, eller om han gjør det for at lucrere eller af Chicanen, og i saa Fald kan